

Rapport over studieophold i Boston fra 15. august 2008 til 31. januar 2009

Som led i gennemførelsen af et Ph.D. projekt ved Juridisk Institut og Center for Journalistik på Syddansk Universitet var jeg i perioden fra den 15. august 2008 til den 31. januar 2009 Visiting Scholar (gæsteforsker) på Boston University School of Law. Opholdet blev gennemført med generøs støtte fra Dreyers Fond.

Ph.D. projektet

Mit Ph.D. projekt beskæftiger sig med offentlighed i retsplejen med særlig henblik på pressens håndtering af opgaven med at informere borgerne om domstolenes behandling og afgørelse af retssager. Projektet bygger på en tese om, at der mellem domstolene, Justitsministeriet, Folketinget og pressen de facto er konsensus om, at opgaven med at informere borgerne om domstolenes aktiviteter ligger hos mediernes. Det spørgsmål, der undersøges, er, om pressens varetagelse af denne opgave er fri, eller om der gælder retlige rammer for varetagelsen af den. Som grundlag for denne undersøgelse foretager jeg et studie af selve princippet om offentlighed i retsplejen og en nyfortolkning af grundlovens § 65.

Opholdet ved Boston University

Formålet med mine studier på Boston University var at foretage en komparativ analyse af reguleringen af offentlighed i retsplejen i amerikansk ret. Borgernes og pressens adgang til at overvære retsmøder hviler i amerikansk ret på den amerikanske højesterets fortolkning af First Amendment til den amerikanske forfatning. First Amendment beskytter ytringsfriheden og pressefriheden, men siger ikke noget om offentlighed i retsplejen, der tidligere ansås som et anliggende for den enkelte domstol at afgøre fra sag til sag. Efter at pressen op gennem 1960'erne og 1970'erne forgæves havde forsøgt at få Supreme Court til at anerkende en forfatningsretligt beskyttet adgang til retssalene, afsagde Supreme Court i 1980 en principiel dom, der indfortolkede offentlighed i retsplejen under First Amendments beskyttelse. Det er navnlig den historiske og teoretiske baggrund for denne afgørelse, der var genstand for mine studier på Boston University.

Under opholdet indgik jeg i kollegiet af videnskabeligt personale på Law School'en. Der er en naturlig tradition for at inkludere besøgende forskere i alle aktiviteter og sikre, at de får både fagligt og socialt udbytte af besøget. Jeg havde stor glæde af at deltage i de ugentlige møder, hvor et medlem af fakultetet hver gang præsenterer sine igangværende projekter og modtager gode råd og kritik fra kollegerne, men også de mange seminarer og gæsteforelæsninger, som Law School'en arrangerer og er vært for, er interessante for en besøgende. Opholdets netværksskabende værdi kan ikke overvurderes.

At bo og leve i Boston

Min 15-årige søn og jeg boede i en 3 værelses lejlighed i Boston-bydelen Brookline. Vi havde udvalgt denne bydel efter anbefalinger af Brookline High School, hvor Victor skulle gå. Det er vist sig at være et godt valg: Bydelen er charmerende og centralt beliggende og samtidig meget tryk og sikker, og High School'en levede til fulde op til sit gode renommé. Som tilflytter mærker man hurtigt, at byen og borgerne er vant til at tage imod fremmede og integrere dem i nærmiljøet og sociale cirkler. Der er mere end 100 universiteter i Boston, og cirkulationen af indenlandske og udenlandske forskere er en del af byens dynamik og karakter. Vi fik mange venner under vores ophold, og vi glæder os allerede til at vende tilbage på private besøg og måske en anden gang at få mulighed for et længerevarende ophold i Boston.

Den 13. april 2009 // Vibeke Borberg